

נחל'י נצח

יו"ר ע"י מוסדות כרמל / כראשות הרב שמואל שטרן שליט"א

גליון מס' 682
פרשת חיי שרה תשפ"א

חולות

רית	אמת השבת	כניסת שבת	יחולות
17:57	17:18	16:05	ירושלים
17:54	17:20	16:20	תל-אביב
17:54	17:18	16:12	חיפה
18:53	17:20	16:12	באר שבע

דבר ראש הישיבה

השפעה של צדיק אמיתי

ממה רבקה התפעלה כל כך בראותה את אליעזר • ואפילו לכן רץ החוצה לראות את ב'רוך השם' • איך זוכים לכוז השפעה • וגם: הצדיק מההגדה של פסח והרשע מהתהילים

התסתבך ולא ידע מה לעשות, אך לבסוף אמר לו: 'לך לשם ותשב בפניה, שלא ירגישו בך, וכך לא יבקשו ממך לומר דבר תורה'.

הילל רשע והלל הצדיק

ר' זושא הגיע לשם והתחיל לעשות קידוש בהתלהבות עצומה, כך שכולם שמו לב שהוא שם... אך בעל הבית דוקא שמח שהגיע אליו צדיק, וקרא לו בשמחה וביקש שיאמר דבר תורה. כשאמר לו ר' זושא שאינו יודע לקרוא ולא יודע לומר, אמר לו העשיר 'אם כן אתה לא יכול לאכול כאן'. ר' זושא קם ללכת אך אשתו של העשיר לא הסכימה שאורח ילך רק בגלל שאינו יודע לומר דבר תורה. בעל הבית, שגאוותו העבירה אותו על דעתו וסבר שכל מי שאינו יודע ללמוד הרי הוא 'מופרך' לגמרי, התעקש, והחלו יוכיחים בינו לבינה, עד שאחד העניים ניגש לר' זושא ואמר לו 'אולי תאמר משהו קטן, אולי מתהלים?'. אמר ר' זושא שיאמר קושיא בתהילים.

כולם היטו את אזניהם, ורבי זושא פתח: 'בהגדה של פסח כתוב "זכר למקדש כהלל", משמע שהלל היה צדיק, ובספר תהלים כתוב "כי הילל רשע על תאוות נפשו ובוצע ברך ניאץ ה'", ההלל שכתוב בהגדה הוא צדיק, וההילל שכתוב בתהלים הוא רשע, מדוע? האורחים חייכו לשמע בורותו של האורח, שאינו מבין ש'הילל' שבתהילים פירושו 'התהלל' ואינו שם אדם, אך ר' זושא המשיך ותיקן: 'ההלל שבהגדה בתחיל ב"כל

דכפין ייתי ויאכל", אבל ההילל שבתהלים לא רוצה לתת לאכול רק אם יאמר דבר תורה, ולכן הוא רשע!.

בעל הבית, ששמו השני היה 'הלל' אך כמעט אף אחד לא ידע זאת, החוויר והבין שטעה. כאשר הסתיימה הסעודה הלך לר' זושא וביקש ממנו סליחה, אך ר' זושא אמר לו 'אני לא יודע אפילו לקרוא, ביום ראשון חטאתי כך, ביום שני חטאתי כך' וכו'... ולמעשה מנה את כל העוונות שהעשיר חטא. פרץ העשיר בבכי וביקש תיקון לנשמתו, ור' זושא שלחו למגיד ממעזריטש שיתקן אותו.

מעשה זה מלמדנו על ההבדל המהותי בין צדיק אמיתי לאחד שרק נדמה כצדיק.

ליעזר בא לחרון בשליחות אברהם עם הרבה כסף וזהב, עשרה חמורים מלאים בכל טוב, והבין שהוא צריך את כל זה כדי להכניע את הקליפה, כי הכלל הוא שכדי להכניע את הקליפות צריכים הרבה כסף, ולכן כשהגיע לחרון לבצע את המשימה הוא התפלל תפילות רבות. בקריאת התורה יש טעם של "שלשת" על המילה הפותחת את תפילותינו [ניאמר]. הטעם הזה הוא טעם שמאריכים בו בניגון, וזה רמז שעשה תפילות רבות.

כאשר הביא לרבקה את הצמידים שם אותם על ידה, והיא באה לאימה ואמרה לה "כדברים האלה אמר לי האיש". מדוע "כדברים האלה" ולא "הדברים"? אך אליעזר הלא היה ראש הישיבה בישיבתו של אברהם אבינו, דולה ומשקה מתורת רבו, וכשרבקה ראתה אותו הרגישה שזה שעומד ליד המעיין ועושה תפילות הוא אדם קדוש, ואז באה לאמא על בהתלהבות וסיפרה לה שראתה איש קדוש מתפלל, עשתה לה תנועות עם הידיים, זה פיוש "כדברים", ניסתה להסביר לה מה ראתה.

רואים על התפילות

לכן ראה שהיא כל כך מתפעלת מהאיש הקדוש שראתה, והיא אפילו לא מראה לאמא שלה את הצמידים שקיבלה כדרך נשים שמראות לחברותיהן, הבין שיש כאן משהו מיוחד, וכאשר ראה את אליעזר אמר לו "בוא ברוך ה'", גם הוא התפעל איך הוא הצליח לפעול על רבקה כל כך.

וכאן רואים שאדם שלומד תורה לשם שמים רואים את זה גם על התפילות שלו, ואז הוא גם יכול להשפיע על אחרים שילמדו מדרכיו. אבל ישנם שרק לומדים בלי לשפר את המידות, ואז זה נורא ואיום...

מעשה ברבי זושא מאניפולי ששבת פעם בעיירה מסוימת, ובתפילת ליל שבת נאחז בדבקות והאריך מאוד, וכשסיים גער בו הגבאי באמרו שעכשיו אין לו להיכן לשלוח אותו לאכול, כי כעת רק העשיר של העיר יכול לקבלו כאורח ללא הודעה מוקדמת, וגם זאת רק בתנאי אחד: מי שבא לאכול אצלו צריך לומר דבר תורה. אמר ר' זושא שאינו יודע אפילו לקרוא... הגבאי

להזמנות: **02-6289761** / **052-7679638**

ספרו החדש של הרה"ח שמואל שטרן שליט"א

שביל חדש נפתח אל הלב

נער מחונך למצוות או ילד מפונק (מאמר ראשון)

המציאות. הפינוק גורם שהילד לא יתברר אלא יישאר קטן בנפשו ולכן אינו יודע ומוכן להשלים עם מצב שאינו רצוי לו ואינו נוח לו. תמיד הוא יהיה תינוקי וקטנוני, מין יצור תלתי שאינו מסוגל להסתדר בלעדי הוריו או תחליפיהם.

במקורותינו המושג "פינוק" מופיע באמצעם של פסוקי התוכחה (דברים כח נד), בפירוש רש"י על הפסוק "האיש הרך בך והענוג מאוד תרע עינו באחיו...", "רש"י מפרש שה"ר"י וה"ענוג" שניהם אחד, לשון פינוק; שאף שהוא מפונק ודעתו קצה בדבר מיאוס ימתק לו לרעבונו בשר בניו ובנותיו כדי כי תרע עינו בבניו הנותרים מתת לאחד מהם מבשר בניו - אחיהם - אשר יאכל.

הלא דבר הוא, שהפינוק מופיע דווקא בפסוקים הנוראים הללו. וניתן להסמיק שאכן זה התורה התכוונה לרמז: ילד שגדל בבית בו הוריו נותנים לו את כל צרכיו וסיפקו לו את כל רצונותיו, הם בעצם הביאו אותו למצב בו יאבד את השליטה והרסן כשלא יוכל לספק לעצמו את המתורות אליהם הרגילו אותו. ברגע שירגיש רעב במצור ובמצוק - לא יוכל להתאפק, ואף בשר אדם, בשר קרובי משפחתו האהובים, ימתק לחיכו להשקיט את רעבונו. נכון, זה מזעזע, אבל אם מעולם לא הורגל לעמוד מול

גבולות - זה מה שיקרה, ברמה כזו או אחרת!

לאן עלי להוביל

הרבה עיוותים נגרמים על ידי הורים ששוחזרו מאהבתם לבניהם ועקב כך, או בשל אהבת עצמם, הם מעלימים עין ממגרעותיהם וחסרונותיהם של הבנים. פעמים רבות קל להורים לוותר מלהתעקש על טובתו האמיתית של הילד. לפעמים נוח יותר להעניק לילד ולא לעצור בכוח את הרצון להשפיע ולהיטיב. כמו כן, לפעמים כואב מאוד להורים להבחין שילד המושלם שלהם יש גם חסרונות והם יזדקקו לעזרה חיצונית בכדי לחנך אותו טוב יותר.

אולם אהבה אמיתית לבן אינה נמדדת בהאכלת שלושים הקילוגרמים שמוֹלך ובדאגה לבריאותו הפיזית של בן. אלא בעיקר יש לתת את הדעת ואת המחשבה לכן שהבורא יתברך תפקיד בידך תפקיד: ללוות את בן בדרכו להשלמת תפקידו בעולם. ולכן, על ההורה לשוב ולזכור בכל יום מחדש מהי התכלית, לאן עלי להוביל את בני, האם ההנהגות שאני מנחיל לו והחינוך שאני נותן לו מקרבים את הילד ליעד שלשמו הוא נוצר בעולם הזה?

בשבוע הבא בעז"ה נגדיר עוד כמה מחסרונות הפינוק, נגיש את האהבה שחיבת ומוכרחת להיות, ונציע פתרונות מעשיים.

אל הורה חשוב: ידוע הצורך להרעיף אהבה ונותנה לילד, האם אין חשש שהילד ילד מזה להיות רק מקבל, אנוכי ומפונק?

ובכן: טרם אשיב על שאלתך, אקדים סיפור שקראתי בספר "הרב הדומה למלאך" (עמוד 154), וכה מסופר:

עת מלאו לרבי יצחק מאיר הכהן לוי - לימים נשיאה של אגודת ישראל - עשר שנים, הורה זקינו, האדמו"ר ה"שפת אמת" מגור, שיתחיל לשאת את כפיו בברכת כהנים כדי לחנכו במצוות. אותו יום היה "ראש השנה" והתפילה התארכה עד מאוחר, ואמו של יצחק מאיר אמרה לו שיקדש ויאכל משהו כדי להחיות את נפשו, אך הינוקא סירב: "ילד שעולה לדוכן לברכת כהנים - אינו מקדש קודם".

הלכה האם לחדרו של אביו, ה"שפת אמת", וקבלה לפניו על התנהגות בנה. אך ה"שפת אמת" לא הסכים לדבריה, ואף הוסיף וקבע: "או ילד שיהיה נער מחונך למצוות; השנים לא הולכים יחדיו".

נסה להרחיב בנושא חשוב זה. כידוע, גם למפונק וגם לילד האהוב בצורה בריאה - נותנים ומעניקים,

אך הסיבה והצורה והאופן בו אנו נותנים להם הם אלו שקובעים אם הנתינה תשפיע לטובה על הילד ותגרום לו לתחושת חמימות ורצון לתת, או שמא ח"ו יגדל הילד מפונק עם רצון לנצל את זולתו ללא גבול וללא מעצורים, רק לקחת ולקבל ולחשוב על עצמו.

הרגל משובש

חינוך לפינוק מחדיר בילד הרגל ותחושה שהוא מרכז העולם, וכל העולם כולו ממש נברא בשבילו ועבורו, כל הסביבה חיים אך ורק לשרתו, כולם טורחים סביבו, ובסוף הוא יהיה מנותק מכל קשר עם המציאות. עוול עצום הוא כלפי הילד, באשר הוא מפתח לעצמו תמונת עולם מזויפת, כאילו ניתן לחיות בעולם עם חברים, עם אחים ואחיות, עם שכנים, בצורה כזו בה ניתן לקבל ללא תמורה וללא מאמץ. הפינוק הוא העדר חינוך, ופשוט מובן לכולם שהורה שיפנק את בנו מקנה לו מבט מוטעה בבסיס השקפת עולמו, ושיטת הפינוק תגרום לו בעתיד שיבושים עצומים במערכות חייו.

בעין השטחית ניתן לטעות שתמיכה בילד מתוך פינוק תגרום שהילד יצליח יותר, וכשיתבגר יקבל כבר מעצמו כוח להתמודד עם בעיות החיים, אבל האמת הנראית לכל מי שמתעסק קצת בחינוך היא שבגישה הפינוק רק מחלישים את הילד וכך הוא פחות בשל להתמודדות עם

הצטרפו כעת ותקבלו חיים טובים יותר מתאים לכל בני המשפחה

מיוחד למצטרפים כעת:

מסלול 1 | מסלול 2 | מסלול 3
 חודש ראשון 1-1 ש' בלבד! | 3 חודשים ראשונים 990-1 ש' בלבד! | 28 ש' לחודש בלבד!

הופיע! גליון חודש חשוון

מוקד מנויים: 02-623-1218

ענווה פורצת גבולות

רואה שזה כלום. קצת אויר שזז ממקום למקום, אדימים מקובצים, להבה ללא בסיס. ממש כמו הגאווה שלנו, שאנחנו מנופחים כטווסים צעירים, עד שמישהו - או משהו - דוקר אותנו מעט ואז הבלון מתפוצץ.

עכשיו שימו לב: ביחזקאל שם יש שלושה סוגי קליפות, וזה בגלל שיש שלשה דרגות של גאווה: יש כאלה שאוחזים שהם יותר גדולים מכל החברים שלהם, גם מאלו שהם הרבה למעלה מהם. 'עזוב אותו עם התפילה שלו והלימוד שלו, תראה כמה כסף הוא נותן לצדקה וכמה אני - ואז תבין מי יותר שווה...' זו דרגה ממש גבוהה בגאווה... הוא לא רואה אף אחד ממטר. ויש כאלו שמתגאים רק על אלה שברמה שלהם; הם לא משוגעים כמו הסוג הקודם, אבל בכל זאת - הרי זה שקר! החבר שלך הוא כמוך, למדתם יחד באותו חייך, שניכם אברכי כולל או לחילופין קובעי עיתים, אבל אתה תמיד חושב עליו שהוא פחות ממך. גם זו קליפה סרוחה של גאווה.

והסוג השלישי - הייתי חושב שזה בכלל לא גאווה, זו הסתכלות אמיתית על המציאות! אבל אין מה לעשות, רבינו הק' אומר שגם זו גאווה, להחזיק את עצמי יותר גדול מאלו שתחתי. גם אלה שאתה חושב שהם כלומניקים; החסידים האלו שלא יודעים כלום ללמוד; הליטאים האלו שלא יודעים מה זה שבעס קוידש; האשכנזים האלו שלא יודעים לפסוק הלכה ותמיד מחמירים מספק; הספרדים האלו שלא הולכים כמו 'בני תיירע'; גם עליהם תסתכל מלמטה למעלה ותהיה בטוח שהם יותר ממך.

זה מה שהייתה שרה אמנו: גם כשהייתה בת מאה הרגישה שהיא בת עשרים ואפילו בת שבע. וזה מה שכתוב בסוף: 'שני חיי שרה', 'כולן שוים לטובה', תמיד היו לה 'חיים' של ענווה ושפלות.

(עפ"י ליקו"מ קמא סי' יד, ליקוטי הלכות ערלה האותיות ב, יז)

הייתי השבוע מלמד בכיתה ב' בתלמוד תורה, מילוי מקום למלמד קורנאי. כשהמלמד הקבוע הדרין אותי לגבי חומר הלימודים הוא המליץ לי להתעכב על המילים 'מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים'. מה יש? פשוט הם ילדים קטנים, וצריך להרגיל אותם להבין את הנלמד, מה שנקרה הבנת הנקרא. הפסוק הזה בדיוק מתאים כי הוא קצת מסובך לגיל הרך: מאה, ואחר כך עשרים, ואחר כך שבע... תרשום את זה במספרים על הלוח ותדרכן אותם להבין. זה היה קצת קשה לי: את זה אתה לוקח משרה אמנו? את זה יש גם לאחשוורוש, 'שבע ועשרים ומאה מדינה'...

וההבדל בין שרה אמנו לאחשוורוש הוא, שאחשוורוש ניצל את ה-127 האלו לגאווה, להראות את רוב עושרו והחורים והכרפסים והתכלתים שהצליח לקנות בשוק הפשפשים. אבל שרה אימנו? 'שני חיי שרה'; היא חיה במהלך כל חייה, היא היתה בענוה אמיתית, כמו שרבינו הק' אומר (ליקו"מ תניינא עב) שהענוה היא החיים האמיתיים.

ולמה באמת הענווה מכונה בשם 'חיים'?

כי המוות, הטומאה, נבנים מאוד הרבה על גאווה. אם תרצה תסתכל ברחוב ותראה את זה, שבדרך כלל הטומאה עושה טרם והרבה רעש ריק מתוכן והקדושה נחבאת אל הכלים, ואם אתה מתעקש תוכל גם לראות את זה בתחילת ספר יחזקאל, כשהוא מתאר את הקליפות שראה קודם שהתגלו לעיניו מראות אלוקים: 'והנה רוח סערה באה מן הצפון, ענן גדול, ואש מתלקחת'. לא ניכנס לכל הסיפור שם, זה גדול עלינו, מדובר שם על מעשה מרכבה, אבל מה שאנחנו כן יכולים ללמוד משם הוא שהקליפות מתוארות בתור כאלו שעושים הרבה רעש ובלגן נבוב: רוח סערה, עננים ענקיים, להבות גדולות, אבל כשאתה מתקרב אתה

לצעירי הצאן

הנה כי כן יברך ירא ה'

כשרבקה ראתה את אליעזר הרגישה שזה שעומד ליד המעיין ועושה תפלות הוא אדם קדוש, ואז באה לאמה בהתלהבות וספרה לה שראתה איש קדוש מתפלל, היא עשתה תנועות עם הידים, נסתה להסביר לה מה ראתה. לכן ראה שהיא אפילו לא מראה לאמה את הצמידים שקבלה והבין שיש כאן משהו מיחיד...

מתוך מאמר ראש הישיבה

משקפיים 8 פלוס

9 שנים לפמירתו של הרב מנחם מנדל מנדלזון, שב"ק כ"ז מרחשוון תשפ"א - תשע"ב

בהם יהוה האברכים בערים הרחוקות מן התורה וישפיעו על תושביהן לשמירת המצוות ולהתחזקות בהן.

על הכרוז המיוחד שיצא בשנת תשכ"ג חתמו גדולי הדור דאז, וביניהם הטשיבינער רב, ה'בית ישראל', הגר"י סרנא, הגרא"מ שך, ועוד, אך המובילים במשימה היו קהל חסידי גור, שמיני אז שה'לב שמחה' נרתם למטרה יצאו מידי שבת בשבתו עשרות - ואולי אף מאות - אברכים על פי תורנות מסודרת, ובקבוצות של ארבעה-ארבעה יצאו לקיבוצים, למחנות עולים, לערי הפריפריה, ובעצם לכל מקום בו הניחו להם להיכנס, והשפיעו תורה ויהדות לכל מאן דבעי.

גם הרב מנדלזון, כחסידי גור ותיק, נכנס בכל הכוח למשימת הפצת היהדות מהזית שלו כרב, והחל למסור דרשות בכל רחבי הארץ.

במיוחד התחזק הדבר לקראת שנת השמיטה, שאצל

רבים מתקשרת אוטומטית ל'קוממיות' עיר רבונותו של הרב מנדלזון, ובצדק. אביו של הרב, רבי בנימין מנדלזון, היה מתייעץ בכל דבר השמיטה עם מרן ה'חזון אי"ש', שמצידו הרעף אהבה על הרב ועל המושב הקטן שהיה בבחינה מסוימת ה'נחשון' לשמירת השמיטה בארץ הקודש. גם כשנפטר רבי בנימין והשאיר את כסא הרבנות לבנו רבי מנחם מנדל המשיכה המסורת, והרב החדש נכנס לנושא בכל הכוח. גם כשליבו עבד רק בכ-20% מתפוקתו לפי דיאגנוזת הרופאים, היה מתרוצץ בכל קצוות הארץ ומשכנע בלב חם יהודים תמימים לשמירת המצוות.

נשותיהם של היהודים הגיעו

גם הן לכנסי ההסברה והחיזוק של הרב מנדלזון, ועיניו של הרב

מיד היו משתפלות לעבר הדוכן עליו נשא את נאומיו. בפרט שקהל השומעים לרוב לא היה מאנ"ש דאנ"ש בלשון המעטה, וצניעות גם היתה אחת המצוות בהם הרב מנדלזון ניסה לחזק אותם.

אך השומעים לא הבינו למה הרב הביישן לא נושא את עיניו לעבר הקהל, והמארגנים גם הם הציגו נתונים בהם היה ניכר שההקשבה וההיענות יורדת פלאים כשאינן קשר עין עם המאזינים.

אך שמירת עיניים מעל הכל! הרב לא יפגום את עיניו, ולו בשביל המטרה החשובה והעגלית ביותר. וכאן הגיעו המשקפיים. מאוד לא נוח לחבוש משקפיים שאינן במידה המתאימה, ועוד יותר לא נוח כשהן משקפיים מגדילות. אך לצורך שמירת עיניים והפצת התורה הרב מוכן לעשות הכל.

מענה ילבש הרב בתי עיניים שמספרן הגבוה אינו נותן לראות מאום, ומאידך קהל השומעים יסבור שעיניו של הרב נעוצות בו, והכל על מקומו יבא בשלום.

כי גם העיניים של עיני העדה צריכות להיות שמורות.

(מקור: גיסי רמד"ו ה"ו מפי חתנו של הרב זצ"ל)

הרב מנדלזון נכנס לחדר ההמתנה וכל הנוכחים קמו ביראת כבוד והציעו לו להיכנס ראשונה. הרב סירב בתוקף, וחיכה כאחד האדם עד שהגיע תורו להיכנס לאופטיקאי.

גם האופטיקאי הופתע מביאתו של הרב: 'שלום כבוד הרב מנחם! לא הייתם צריכים להטריח את עצמכם לכאן, הייתי מגיע עם המכשור אליכם הביתה!'. הרב הניף את ידו בביטול ופנה לעצם העניין: 'ברצוני להזמין משקפיים אצלכם'.

'נו, בשמחה' השיב האופטיקאי. 'הרי אין לכם כעת משקפיים, אז צריך לעשות לכם בדיקה איזה מספר אתם צריכים. בחדר השני יושב האופטומטריסט בדיק למטרה זו, נכנסו נא אליו והוא ירכיב לעיניכם משקפיים מיוחדות, ישאל אתכם שאלות שונות ובסיומן תוכלו לדעת איזה מספר אתם צריכים'.

הרב הניף את ידו: 'תודה על ההסבר המפורט, אבל אני יודע איזה מידה אני צריך במשקפיים. מידה 8 פלוס'. האופטיקאי שפשף את אזניו: 'שמונה פלוס? אינני זוכר מתי היתה הפעם האחרונה שהזמינו אצלי משקפיים כאלו, אם בכלל. הרב בטוח שהוא אינו טועה? משקפי הגדלה מידה שמונה? אולי שמונה מינוס?'. הרב הנהן: 'משקפי הגדלה מידה שמונה'.

האופטיקאי משך בכתפיו. אין זה מתפקידו להתערב לאנשים בהחלטותיהם. אם הרב מנדלזון רוצה שמונה פלוס - יקבל שמונה פלוס. הרב בחר במהרה את המסגרת שבה הוא מעוניין, והאופטיקאי רשם בטופס ההזמנה את המילים הנדירות: +8 בשתי הזוגיות...

אך אנו כן מעוניינים להתערב לרב בהחלטותיו. לא מתוך סקרנות, אלא כי תורה היא וללמוד אנו צריכים. אך לשם כך עלינו להפליג מספר שנים אחורה.

• • •

כולנו מכירים את "סבא'שלי היה רב" של נהגי המוניות, והתופעה הזו מלמדת כי יש צימאון גדול ליהדות בקרב האוכלוסייה הכללית. ישנם שהם 'אנטי', אבל רובם אינם כאלו, ובשכנוע קצר אפשר להוסיף להם מצוות בשפע. בחצי שעה של נסיעה אתה יכול לאסוף זכיות בל יתוארו.

האמת שנראה לי שזו תביעה עלינו, שאיננו מתעסקים מספיק בנושא הזה. לא דיברתי על יוכיחי אמונה שנאסרו לאנשים שאינם מומחים, אלא על קירוב בחיור לעשיית המצוות, לא להשאיר זאת רק לחב"דניקים.

הצעירים אולי יופתעו לשמוע, אך לפני כמעט חמישים שנה יצאה מועצת גדולי התורה בקריאה נרגשת לאחינו בני ישראל בכל מקומות מושבינו על העם שבשדות ועל העולים החדשים ולקרבתם לאבינו שבשמים, ולצאת לערים ולמושבות לשבתות! כן, שבתות שלמות

דרשות בכל רחבי הארץ. הרב"מ מנדלזון בדרשה

אלף עמודים של אור

נדיר ומרגש. הספר החדש שמעודר גלים בברסלב

של רבינו."

אפילו שם היה לה למושבה ולרעיון: 'עיר גנים'. הספר מעלה את סיפור הקמתה ודעיכתה של המושבה, וסיפורם של רעיונות דומים שהועלו על הקמת מושבות בהרי ירושלים או בהרי מירון. לדאבון לב לא הבשילו כל אלו לכלל מעשה, אך החיו במשך תקופה את הלבבות והוסיפו לבעירתה של ברסלב גודש של כיסופים ורצונות לחון את עפרה של ארץ ישראל.

סיפורה המטלטל של ברסלב

את הפרקים השונים על האישים כמו גם הקיבוץ וזימנת העלייה כינה המחבר 'עמודים', ע"ש העמודים שהשתית עליהם רבי יצחק בריטער את ספרו המופלא 'חלוקי הנחל', ולכל 'עמוד' הוצמד תואר שייחד את דמותו של המשפיע. מאכן גם שמו של הספר, 'עמודי אור'.

כמו כן, הספר מכיל עשרות רבות של מכתבים מגדולי אנ"ש בפולין שלא ראו אור מעולם.

זהו סיפורה העמוק והמטלטל של ברסלב הפנימית, היוקדת אש תמיד מתוך סבלה ומרוזיה, לפי חוקים ו'סדר יום' משלה; זוהי סיפורה של תקופה רוויה בדם תמציתו של היהודי הנרדף, שהפך אפילו את רדיפתו למקור של אור ותחיה.

את הספר ניתן להשיג בנקודות המכירה של חסידות ברסלב.

הפצה ראשית: 'לב הנחל'
 02-5712385 - 052-7653-662 - נחמן לוי
 (ניתן לבצע הזמנה טלפונית עם אפשרות למשלוח עד הבית)

חרי עמל של שנים רבות יצא לאור סט הספרים 'עמודי אור' - פרקי הוד מעולם של חסידי ברסלב בפולין, ע"י הסופר ר' אהרן קליגר. הספר, המעוט בהסכמותיהם של גדולי זקני אנ"ש, גדוש בתמונות ומסמכים נדירים שלא ראו אור מעולם מאנ"ש בפולין, והוא כבר נמצא בנקודות המכירה בריכוזי חסידות ברסלב ומעורר הדים רבים.

חמשת דמויות ההוד

הספר 'עמודי אור' מביא ביוגרפיות מקיפות ונרחבות על גדולי חסידי ברסלב בפולין: עמוד האמונה הרה"ח רבי יצחק ברייטר הי"ד, עמוד ההפצה הרה"ח רבי אהרן לייב ציגלמן הי"ד, עמוד הבטחון הרה"ח רבי שמשון ברסקי זצ"ל, עמוד השמחה הרה"ח ר' בן ציון אפטר זצ"ל, עמוד העשייה ר' יצחק מאיר קורמן זצ"ל.

על ההליך של כתיבת הספר מספר הסופר ר' אהרן קליגר: "במשך חודשים ושנים הקשבתי לסיפורם של השרידים בין אנ"ש שעדיין הכירו ושמעו את זקני דור הדעה ההוא, באמצעותם יצרתי פסיפס המורכב מסיפור אור חייהם ותעצומותיהם של חמשת דמויות ההוד, שיחד יצרו את הספר המופלא הזה של גלות ברסלב בפולין.

"עבודת נמלים הושקעה בליקוט סיפורים, מסמכים וכל בדל מידע על גדולי התקופה. במסגרת המאמץ ראייתי עשרות מקרב אנ"ש ומחסידיים שונים שחיו בתקופה ההיא. חלק מהם עדיין חיים אתנו, ומהם שהלכו בשנים האחרונות לעולמם."

אחד הפרקים החשובים בספר עוסק בעמוד האחדות - 'קיבוץ לובלין' נורא ההוד, הקיבוץ רב ההשראה שהתקיים החל מראש השנה תר"צ בישיבת חכמי לובלין בצילו של מהר"ם שפירא זצ"ל.

לראיין שרידים מהקיבוץ

"הגם שמעמד הקיבוץ כבר תואר פעמים רבות במוות שונות" אומר ר' אהרן, 'הרי שכאן קיבצתי וליקטתי עדויות שהתפרסמו לאורך הדורות לכדי יריעה מקיפה ונרחבת. מלבד זאת זכיתי גם להיפגש עם שרידים מקיבוץ לובלין שעדיין זכרו את המעמד רב ההוד, ובמהלך הראיון עמם הצלחתי לדלות פרטים מרתקים ועלומים על המעמד הנשגב."

הקיבוץ נמשך גם לאחר הסתלקות רבי מאיר שפירא, עד עלות הכורת על יהדות אירופה.

עוד צומת דרכים מופלאה בחייה של חסידות ברסלב שהספר חושף, קשור לרעיון מופלא עתיר חזון והשראה: רעיון הקמת מושבה ברסלבאית בהרי ירושלים.

"מסמכים מרתקים שחשפתים עם השנים" אומר ר' אהרן קליגר, 'פותרים צוהר לעמוד העלייה', סיפור מרתק על יזמה אמיצה ורוויית חן: הקמת מושבה ברוחו ועצותיו של רבינו שתשתית את הרעיון הברסלבאי בארץ ישראל שכה כספו אליה חסידי ברסלב כמבואר בתורותיו

שאלה:

התפללתי בשבת האחרונה בבית-כנסת חסידי, ובקושי הצלחתי לשמוע את ההפטרה מהמפטיר; כולם אמרו בעצמם את ההפטרה בקול. למה זה ככה? זה בסדר?

השבוה: דעת ה'משנה ברורה' שאם כולם קוראים בקול - ברכות המפטיר הן לבטלה. ויש שיישבו את המנהג, אבל על הנוהג כך להזהר לשמוע את הברכות בשלמות הממפטיר.

הרחב דבר:

הרמ"א (או"ח סי' רפד ס"ה) כתב ששנים לא יאמרו יחד את ההפטרה, מפני שע"י כך הקהל לא ישמע היטב את ההפטרה [תרי קלי לא משתמע]. וכן מרן הכסף משנה (הל' תפילה פ"ב ה"ג) כותב שצריך למחות באנשים המסייעים למפטיר, אלא כולם צריכים שישמעו מה שהמפטיר קורא. וכן הביא בשו"ת 'יחזה דעת' (ח"ח סי' נט) מהגהות מהריק"ש. המגן אברהם (סי' רפד סק"ה) הביא שבכתבי האר"י נאמר שלא די בשמיעת ההפטרה מהעולה אלא כל אחד יקרא בעצמו מהחומש שבידו, ורק את הברכות ישמע מהעולה; וביאר שאין זה סתירה לדברי הרמ"א, כי כוונת האר"י היא שהשומעים יקראו בלחש. אמנם בהרבה מקומות נהגו שכולם קוראים יחד בקול [מנהג כמעט בכל תפוצות גלילות האלף (שו"ת חת"ס או"ח ס"ח)] והביאור הלכה (סי' רפד ס"ד"ה דתרי)

הביא את דברי ה'שער אפרים' (שער ט סל"ג) שהמנהג הזה נובע מחסרון ידיעה, ונכון לבטלו. וב'משנה ברורה' (שם סק"א) הביא מ'מעשה רב' שאם כולם יקראו בקול רם תהיה ברכת המפטיר לבטלה. בשו"ת 'חתם סופר' (שם) כתב שייתכן ליישב את המנהג, וכיון שמאוד קשה לשכנע את הציבור לשנות את המנהג אינו צריך למסור את נפשו על כך. וכתב ה'מנחת יצחק' (ח"ג סי' יב) על דבריו, שיש לנו גברא רבה לסמוך עליו. גם בשו"ת 'תשובות והנהגות' (ח"ד סי' עד) יישב את המנהג, אך סיים שראוי להחמיר שאחד יקרא וכולם ישמעו. ובשו"ת דברי יציב (או"ח סי' קכט) דייק מדברי האר"י כמנהג הנ"ל, שכולם קוראים בקול. אמנם כתב ה'שער אפרים' (שם) שגם אם לא הספקת לגמור את ההפטרה עד שהעולה גמר, אתה חייב מיד לעצור ולהקשיב לברכותיו. וביאר ב'פסקי תשובות' (סי' רפד הע' 94) בשם ה'כף החיים' שהנוהגים לקרוא בקול צריכים להזהר בכך שבעתיים, כי לשיטתם כל אחד חייב לברך, כאילו הוא העולה להפטרה, והמפטיר רק מוציא את כולם בברכתו.

ניצוץ לשבת

מתוך גליון 'ניצוצות', מגזין הלב לכל המשפחה

אמא, אל תלכי מהר

עכשיו כשהחורף מגיע. הוא ניגן את השורה הזו בקול של ילד, הסתכלתי עליו ופרצנו בבכי, הרגשתי איך הכאב שלו מתפרק, ישבתי כמה דקות ובכיתי איתו. אני לא חושב שהייתה עוד דרך בעולם להוציא לו את הכאב ולהשתתף איתו בכאב חוץ מלנגן איתו את השיר הזה.

השירים מתוך אלבומי מתנגנים כבר באופן קבוע באחד המקומות בהם הוא שוהה שני לילות בשבוע באופן קבוע: 'הזולה של חצרוני', אחד המקומות הידועים בירושלים להצלת נוער בסיכון במצבים הקשים ביותר.

"פעמיים בשבוע, בליל שישי ובמוצאי שבת, מתקיים מפגש שירה קבוע, מכבים את האור ומדליקים נרות, ויחד אנחנו יושבים ושירים במשך שעה ארוכה.

"יושבים שם נערים שזה הקשר האחרון שלהם ליהדות, אבל אני יודע שכל השבוע הם נזכרים ברגעים האלה. כשיושבים ושירים ויהיו רחמיך מתגוללים על עם קדשך, אין ספק שזה משמר את הניצוץ הקטן שלהם, ובסופו של דבר כשיעברו את הגיל הזה ויתגברו על כל המשברים, הם יעשו את זה עם הרבה פחות טעויות..."

(מגזין 'ניצוצות' אדר תש"פ)

בשנים האחרונות ר' יונתן שחר הוא פעיל מרכזי בקבוצות של נוער מתמודד, נוער בסיכון ונוער בחינוך נפשי מיוחד, כשבעיסוקו עם אותם נערים הוא משתמש עם שני דברים עיקריים - התורות של רבינו הקדוש וכח הניגון, וכשהוא משלב אותם יחד אין לב נער שלא נפתח לפניו בהתרגשות.

אין דבר שממייס את שערי הלב כמו שיר וניגון. ר' יונתן שחר

"הכח של הניגון הוא כל כך חזק שלמעשה אני משתמש איתו ככלי מרכזי בעיסוק שלי עם נוער, הוא מספר. "אין דבר שממייס את שערי הלב כמו שיר וניגון. אני יושב איתם עם גיטרה ויחד אנחנו כותבים שירים, זו הדרך הטובה ביותר לנער להוציא את מה שיש לו על הלב, כשאתה אומר לו לכתוב אותם בשיר".

מקרה מרגש במיוחד התרחש אצלו לאחרונה: "ישבתי עם נער שמשפחתו עברה משבר גדול, הוריו התגרשו, כל אחד מההורים התחתן ובנה בית לעצמו מחדש והוא נותר בלי כולם לא פה ולא שם. הוא סיפר לי שפעם בתקופה אמא שלו מגיעה לבקר אותו לכמה דקות והיא מיד הולכת.

אמרתי לו שנכתוב ביחד שיר על זה, ואז הוא כתב שורה כזו: 'אמא, תדברי איתי יותר, אל תלכי מהר, דווקא

פתגם השבוע

לפני ששולחים ילד לניתוח פסיכולוגי כדאי לנסות להעניק חום ואהבה פשוטים

מתוך הספר 'פיקדון משמים', המדריך המושלם לחינוך. מאת ראש הישיבה הרב שמואל שטרן שליט"א

להצלחת ולרפואת הרב אליעזר בן עמיא שליט"א
טל משה בן בת שבע ואדל
בת דבורה ציפורה רחמים לכל הישועות

העלון נתרם השבוע

להצלחת משפחת אוקן

להצלחת משפחת שרון

להצלחת משפחת שילר

נסיון ב"ה

סטודיו טאטע

סטודיו ליצירה יהודית

| עיצוב גרפי | צילום ילדים ומשפחות | מחנות ומחזרות |

tate.odel@gmail.com | 054.844.1858